N:o 37.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 Maj 1877, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af de inom Kamrarne gjorda anmärkningar och fattade skiljaktiga beslut i afseende å Utskottets utlåtande N:o 20, rörande Kongl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till lag angående eganderätt till skrift.

Uti ofvan berörda utlåtande n:o 20 hade Utskottet på anförda skäl hemstält, att Riksdagen, med förklarande det Kongl. Maj:ts proposition ej kunde oförändrad bifallas, måtte för sin del antaga ett af Utskottet uppgjordt, i vissa delar från Kongl. Maj:ts skiljaktigt förslag till lag angående eganderätt till skrift.

Enligt Utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har emellertid denna hemställan blifvit till Utskottet återremitterad af båda Kamrarne, hvilka sammanstämmande afslagit 4 § i Utskottets förslag, antagit den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse för 1, 2 och 7 §§ i samma förslag samt godkänt 3, 5, 8, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 19, 21, 23 och 24 §§ sådana de af Utskottet affattats, likväl med den rättelse af de i 9 och 10 §§ förekommande hänvisningar till andra paragrafer och den ändring i paragrafernas ordningsföljd, som föranledes utaf afslaget å den 4:de paragrafen, hvarjemte rubrikerna å lagförslaget samt å 1, 3 och 4 kap. blifvit af båda Kamrarna godkända.

Deremot hafva 6, 11, 12, 22 och 25 §§ blifvit till Utskottet återförvisade, med rätt för Utskottet att föreslå sådana ändringar äfven i andra paragrafer, som af de med återförvisningen afsedda åtgärder kunna betingas; och slutligen hafva Kamrarne stadnat i olika beslut rörande 14, 18 och 20 §§ samt rubriken till 2 kap.

De delar af Utskottets förra lagförslag, hvarom det åligger Utskottet att afgifva nytt utlåtande eller söka sammanjemka Kamrarnes beslut, äro alltså följande:

§ 6. (§ 5 i det nya förslaget.)

Meningen med denna § är, att utgifvare af periodisk eller annan skrift, som utgöres af sjelfständiga bidrag från särskilda författare, skall hafva uteslutande rätt att ånyo utgifva de skilda uppsatserna sammanfattade till ett helt, men deremot att rätten till utgifvandet af hvar och en af dessa uppsatser och bidrag särskildt för sig skall tillkomma deras olika författare, hvilken mening Utskottet sökt uttrycka på det sätt, att utgifvaren förklarades skola anses såsom författare till skriften »i dess helhet». Häremot har anmärkts, att, då den, som är författare till en skrift i dess helhet, äfven måste anses såsom författare till dess särskilda delar, det begagnade uttrycket ej vore fullt tydligt; och har Utskottet, af sådan anledning ansett sig böra föreslå en i viss mån förändrad redaktion af denna §.

Vidare har Utskottets uppmärksamhet blifvit fästad derå, att i en periodisk tidskrift pläga förekomma en mängd uppsatser af den beskaffenhet att de efter all sannolikhet måste af dem, utaf hvilka de blifvit inlemnade, omedelbart efter deras offentliggörande i tidskriften åter utgifvas hvar för sig särskildt, såsom fallet exempelvis torde vara med handelscirkulär, kungörelser och dylikt, hvilka samtidigt med eller omedelbart efter deras införande vanligen spridas öfver hela riket, ehuru sådant enligt det föreslagna stadgandet icke skulle få ega rum förr än ett år förflutit efter första offentliggörandet. Utskottet anser likväl svårt, om icke omöjligt, att angifva några allmänt gällande grunder, hvarefter man kunde bestämma den längre eller kortare tid, hvarunder olika slag af uppsatser icke finge särskildt utgifvas; och då det alltid står författare öppet att genom särskildt aftal med utgifvaren af den periodiska skriften betinga sig rätt att, förr än lagen i allmänhet sådant medgifver, särskildt utgifva sitt bidrag, torde berörda anmärkning icke böra till någon åtgärd föranleda.

Utskottet hemställer alltså,

att ifrågavarande §, som i nummerföljd blir den 5:te, måtte erhålla följande lydelse:

Utgifvare af periodisk skrift så ock af skrift, som består af sjelfständiga bidrag från särskilda medarbetare, anses såsom skriftens författare, *dock utan rätt att till sådan skrift lemnadt bidrag särskildt utgifva. Sedan ett år förflutit från det bidraget offentliggjordes, vare dess författare oförhindrad att sjelf utgifva detsamma.*

§ 11. (§ 10.)

Genom Kamrarnes afslag å den af Utskottet föreslagna 4:de § och godkännande af den lydelse för 1 §, som Kongl. Maj:t föreslagit, bortfalla anledningarne till de redaktionsförändringar, som Utskottet i förevarande § vidtagit.

Den sjelfständiga ändring i sak, som i denna § blifvit gjord, afsåg att bereda uttryckligt skydd mot omsättning af musikaliska arbeten för andra, flere eller färre instrumenter eller till andra stämmor. Deremot har nu blifvit anfördt, att, då lagen stadgar, att oväsentliga ändringar, förkortningar eller tillägg i annans skrift icke upphäfva egenskapen af eftertryck, det icke vore mera behöfligt att rörande musikaliska arbeten gifva speciela föreskrifter än i fråga om åtskilliga andra, såsom t. ex. byggnadsritningar, kartor och naturvetenskapliga teckningar, hvilka till skala, färgläggning eller annorledes förändras, samt att ett bibehållande af ifrågavarande stadgande till och med skulle kunna gifva anledning till en sådan uppfattning, att andra, ej bestämdt uppgifna, men lika oväsentliga förändringar icke skulle kunna till eftertryck hänföras.

Å andra sidan har blifvit yrkadt, dels att ifrågavarande stadganden måtte såsom ett särskildt sjelfständigt moment i denna § införas, och dels att en bestämmelse i enahanda syftning, men under annan lämpligare form, måtte intagas i en ny §, som närmare bestämde huru de allmänna stadgandena om eftertryck skulle på musikaliska arbeten tillämpas.

Då det ej är möjligt att uti lagen upptaga alla de olika sätt att begagna andras skrifter eller arbeten, som stå på gränsen mellan det lofliga och det olofliga eller som möjligen kunde föranleda tvekan, huruvida de böra hänföras till eftertryck eller icke, så skulle möjligen det föreslagna stadgandet rörande vissa speciela förändringar af musikaliska arbeten kunna blifva vid lagens tillämpning vilseledande; och då domaren vid bristande fack-kunskap kan inhemta sakkunnige mäns omdöme, torde detsamma ej heller vara behöfligt, vare sig i denna § eller på något annat ställe i lagen; hemställande Utskottet alltså vördsamt,

att ifrågavarande § måtte, i närmaste öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag, få lyda som följer:

Der ej i Tryckfrihetsförordningen eller denna lag annorledes är stadgadt, vare såsom eftertryck förbjudet att utan vederbörandes tillåtelse annans skrift i *dess* helhet eller delvis trycka, så länge stadgad skyddstid derför ej förflutit. Ej varde eftertryck lofligt derföre, att oväsentliga ändringar, förkortningar eller tillägg vidtagas.

Såsom eftertryck anses jemväl, då utan tillåtelse öfversättning utgifves af annans otryckta skrift, eller öfversättning utgifves i strid mot 2 §, eller förläggare eller den, som tryckningsrätt till skrift å honom öfverlåtit, verkställer skriftens tryckning i strid mot förlagsaftalet.

§ 12. (§ 11.)

Emot Utskottets förslag till denna § hafva anmärkningar framstälts i den syftning, att deri medgifna rätt att utgifva så kallade samlingsverk skulle inskrän-

kas, dels derutinnan att det icke måtte tillåtas att i sådant verk intaga annans skrift i sin helhet, äfven der den vore af ringa omfång, dels att dylikt verk, der det icke i vederbörlig ordning antagits att tjena till bruk vid Gudstjenst eller undervisning, alltid skulle vara ett i det väsentliga sjelfständigt arbete, för att ej såsom eftertryck anses, dels ock att samlingar ur musikaliska författares arbeten, som göras för att tjena till bruk vid undervisning, icke skulle vara tillåtna i annat fall än att de inskränkte sig till sådant, som vore lämpligt för de allmänna skolor, der icke musikundervisning är hufvudsak; hvarjemte yrkande gjorts derom, att det af Utskottet använda uttrycket "andaktsöfning" måtte ersättas med det i Kongl. Maj:ts förslag förekommande ordet "Gudstjenst".

Vidkommande de båda först omförmälda anmärkningarne skulle, enligt Utskottets åsigt, ett bifall till dem, utan att i någon väsentlig mån gagna författarne, i hög grad försvåra utgifvandet af åtskilliga samlingsverk, för hvilkas gagn och nytta Utskottet i sitt förra utlåtande redogjort; vid hvilket förhållande och då dessa anmärkningar, såvidt Kamrarnes protokoll utvisa, ej erhållit något allmännare understöd, desamma ej torde böra till någon åtgärd föranleda.

Deremot måste medgifvas, att stadgandet det samlingsverk, som tjena till undervisning i läsning, musik eller teckning, ej skola såsom eftertryck anses, skulle kunna gifva anledning till missbruk. Hvad särskildt musikaliska arbeten angår, kunde, såsom också blifvit anmärkt, under förevändning att göra en samling för den högre undervisningen, utplockas de mest omtyckta styckena ur de bästa musikaliska arbeten, äfven de största konstverk, och tillgången på en dylik samling skulle uppenbarligen, till skada för författarne eller deras förläggare, minska afsättningen af originalverken. Samma förhållande kunde också ega rum äfven på andra områden af författarskap. I ändamål att förekomma dylika missbruk, anser Utskottet lämpligen böra föreskrifvas, att samlingsverk af ifrågavarande slag icke få afse den högre, utan endast den elementära undervisningen.

Då yrkandet om utbyte af ordet "andaktsöfning" mot "Gudstjenst" blifvit från flera håll och af olika anledningar framställdt, har Utskottet ansett sig böra i § åter införa sistnämnda uttryck.

I öfverensstämmelse med hvad sålunda blifvit anfördt, får Utskottet vördsamt föreslå,

att ifrågavarande § måtte erhålla följande lydelse:

Förbudet mot eftertryck må ej utgöra hinder att vid författandet af nytt, i det väsentliga sjelfständigt arbete begagna tryckt skrift på det sätt, att ordagrant eller i sammandrag anföras delar deraf, som åberopas till bevis eller upptagas till granskning, belysning eller ytterligare bearbetning.

Icke heller må såsom eftertryck anses, att delar af tryckt skrift eller, der den är af ringa omfång, hela skriften intages

i sådan, ur flera arbeten hemtad samling, som göres för att tjena till bruk vid Gudstjenst eller *vid den elementära undervisningen* i läsning, musik eller teckning *eller* till historisk framställning; *likasom ej heller att i musikaliskt arbete ord aftryckas såsom text.*

Då annans skrift sålunda begagnas, skall författaren uppgifvas, så framt hans namn finnes å skriften utsatt.

§ 14. (§ 13.)

Kamrarne hafva angående denna § stadnat i olika beslut, enär Första Kammaren för densamma antagit Kongl. Maj:ts förslag, men Andra Kammaren ur samma förslag uteslutit sista meningen, hvilken är af följande lydelse: "I afseende å redan gjorda medgifvanden räknas nämnda tidrymd af fem år från utgången af det år, hvarunder denna lag träder i kraft". Denna bestämmelse, som skulle kunna medföra inskränkning i dens rätt, som enligt äldre lag erhållit tillstånd att uppföra ett dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete, står i närmaste öfverensstämmelse med och är uppenbart föranledd af Kongl. Maj:ts förslag, att lagen i allmänhet skulle tillämpas på redan bestående förhållanden; men enär Utskottet i sitt förra utlåtande vid behandlingen af lagförslagets sista § hemstält om den ändring härutinnan, att lagen måtte förklaras ej verka inskränkning i de rättigheter, som i enlighet med äldre lag redan förvärfvats, och denna grundsats inom Kamrarne vunnit hufvudsakligt godkännande, föranlåtes Utskottet hemställa,

det Första Kammaren, med frånträdande af sitt beslut härutinnan, måtte godkänna den lydelse för paragrafen, som Andra Kammaren antagit.

Rubriken å 2 kap.

Äfven i afseende härå hafva olika beslut fattats, i det Första Kammaren godkänt den af Kongl. Maj:t och Utskottet föreslagna lydelsen: "Om olofligt begagnande af skrifter för skådebanan", deremot Andra Kammaren ur rubriken uteslutit ordet "olofligt".

Då i detta kapitel, ehuru det innehåller bestämmelser både om det lofliga och det olofliga begagnandet af skrifter för skådebanan, de förra bestämmelserna måste anses såsom hufvudsak, anser sig Utskottet böra till Första Kammaren hemställa,

att, med frångående af beslutet härom, antaga den af Andra Kammaren beslutade lydelsen för ifrågavarande rubrik.

§ 18. (§ 17.)

I denna §, som af Första Kammaren utan något förbehåll antagits, har Andra Kammaren gjort den rättelse, att deri förekommande hänvisningar till andra §§

skulle ändras till öfverensstämmelse med den paragrafföljd, som föranledts af 4:de paragrafens uteslutande; och får Utskottet vördsamt föreslå,

att Första Kammaren måtte i detta Andra Kammarens beslut instämma.

§ 20. (§ 19.)

Enligt Kongl. Maj:ts proposition skulle denna lag vara tillämplig "ej blott på skrift af svensk medborgare utan jemväl på utländings skrift, som utgifves af svensk förläggare", deremot Utskottet föreslagit, att lagen endast skulle tillämpas å skrifter af svenska medborgare.

Härom hafva nu Kamrarne stadnat i olika beslut, i det Första Kammaren godkänt Kongl. Maj:ts proposition, och Andra Kammaren Utskottets förslag.

Såsom hufvudsakligt skäl för det af Första Kammaren fattade beslutet anfördes, att derest man ej tillerkände förläggare något skydd för ett af honom utgifvet arbete, så följde deraf, att, om en svensk förläggare utgåfve en skrift af anonym eller pseudonym författare och någon eftertryckte densamma, så skulle, i händelse eftertryckaren åtalades, denne kunna invända, att det utgifna arbetet icke bevisligen vore af svensk författare, och då förläggaren vore urståndsatt att utan anonymitetens brytande visa att författaren vore svensk medborgare, så ginge eftertryckaren straffri, ehuru det icke kunde vara meningen att genom den föreslagna lagen, mer än genom den nu gällande, hindra förläggare att draga fördel af ett arbete, derför att det utgåfves anonymt.

En sammanjemkning af Kamrarnes olika beslut torde alltså lämpligast kunna ske genom införande i denna § af en bestämmelse, som, utan att medgifva förläggare skydd för af dem utgifna utländska arbeten, likväl undanröjde anmärkta olägenhet, i det den beträffande anonyma och pseudonyma arbeten tillgodosåge förläggarnes skäliga anspråk på skydd mot eftertryck; hemställande Utskottet sålunda:

att förevarande § måtte erhålla följande lydelse:

Denna lag tillämpas på skrift af svensk medborgare; *och anses skrift, som utan uppgifvet eller under diktadt författarenamn blifvit af svensk förläggare utgifven, vara af svensk medborgare författad, derest ej annat förhållande ådagaläggas.* Lagens bestämmelser kunna, under förutsättning af ömsesidighet, af Konungen förklaras delvis eller helt och hållet gälla äfven för annat lands medborgares skrifter.

§ 22 (§ 21).

Hufvudsakliga anledningen till återförvisningen af denna § var den, att de i densamma citerade paragrafers nummer måtte blifva rättade i öfverensstämmelse med de förändringar i lagförslaget, som blifvit beslutade.

En annan anmärkning har emellertid äfven blifvit framstäld. Då det i 8 § af Utskottets förslag stadgas, att författarerätt skall gälla under författarens lifstid och 50 år efter hans död samt i förevarande § säges, att vid tillämpning af denna tidsbestämmelse skall icke inberäknas det kalenderår, under hvars lopp det förhållande inträffat, med afseende hvarå bestämmelsen meddelats, så skulle, enligt anmärkarens uppfattning, deraf följa, att någon författarerätt ej förefunnes från författarens död intill slutet af det år, hvarunder dödsfallet inträffat. Utskottet kan likväl ej medgifva rigtigheten af en sådan tolkning. Stadgandet, att författarerätten gäller under författarens lifstid och 50 år efter hans död, utmärker oförtydbart, att denna rätt utan afbrott fortfar och bestämmelsen i förevarande § angifver endast, att i de 50 åren ej må inberäknas det år, under hvilket författaren aflidit.

Utskottet tillstyrker alltså vördsamt,

att följande lydelse för §:n måtte af Riksdagen godkännas:

Vid tillämpning af de i 5, 7, 8, 9, 13 och 14 §§ gifna tidsbestämmelser inberäknas icke det kalenderår, under hvars lopp det förhållande inträffat, med afseende hvarå bestämmelsen meddelats.

§ 23 (§ 22).

Till följd af båda Kamrarnes beslut att för 1 och 2 §§ antaga den lydelse, som Kongl. Maj:t föreslagit, har det af Utskottet i dessa §§ använda uttrycket "utgifva" blifvit ersatt med "genom tryck mångfaldiga", och Utskottet har också i den återremitterade 11 § utbytt der begagnade ordet "utgifva" mot "trycka". Vid sådant förhållande och för vinnande af öfverensstämmelse i uttryckssättet på alla ställen i lagen, får Utskottet, med anledning af den Utskottet medgifna rätt att äfven beträffande godkända §§ föreslå de ändringar, hvartill återremissen kunde föranleda, vördsamt hemställa,

att det i denna § använda ordet "outgifven" måtte ändras till "otryckt".

§ 25 (§ 24).

Med hufvudsakligt godkännande af Utskottets åsigt, att lagen i allmänhet ej borde verka inskränkning i den rätt, författare eller hans rättsinnehafvare, innan densamma trädt i kraft, i enlighet med äldre lag förvärfvat, har likväl påpekats olägenheten deraf, att under en lång och obestämd framtid två skiljaktiga lagar i samma ämne skulle gälla bredvid hvarandra, och har man ansett, att denna olägenhet skulle, utan nämnvärd skada för författare eller förläggare, kunna afhjelpas om en tillräckligt rymlig tid stadgades för fortvaron af nu gällande rätt till skrifters utgifvande, i hvilket afseende föreslagits, att, i analogi med stadgandet i förevarande lag att författarerätt gäller i 50 år efter författarens död, borde föreskrifvas, att skydds-

tid för afliden författares skrifter, till hvilka eganderätten ännu icke upphört, bestämdes till 50 år efter det lagen träder i kraft.

Vidare har anmärkts, att i lagen bör återinföras den ur Kongl. Maj:ts förslag af Utskottet uteslutna bestämmelsen derom, att den nya lagen icke skall ega tillämpning å dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete, som blifvit offentligen uppfördt innan förordningen den 20 Juli 1855 trädde i kraft, enär eljest följden skulle blifva, att ännu lefvande författare, hvilkas arbeten enligt nämnda förordning fått fritt uppföras, ånyo erhölle uteslutande rätt att bestämma om sådant uppförande.

Med anledning häraf anser sig Utskottet böra vördsamt föreslå följande lydelse för ifrågavarande §:

> Härigenom upphäfvas förordningarne den 20 Juli 1855, angående förbud mot offentligt uppförande utan egarens tillstånd af dramatiskt eller för skådeplatsen författadt musikaliskt arbete, samt den 20 Mars 1876, angående eganderätt till skrift; och tillämpas denna lag på redan offentliggjorda arbeten; *dock att den i 7 § stadgade skyddstid för skrift, hvars författare aflidit före den dag, då lagen blifver gällande, från den dag beräknas, samt att lagen i öfrigt icke verkar inskränkning i den rätt, som blifvit enligt äldre lag förvärfvad.* Ej heller må hvad i 2 kap. af denna lag är stadgadt ega tillämpning å dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete, som blifvit offentligen uppfördt innan Förordningen den 20 Juli 1855 trädde i kraft.

Under förutsättning af Kamrarnes bifall till hvad sålunda föreslagits, får Utskottet slutligen vördsamt hemställa,

> att Riksdagen, under förklarande att ifrågavarande nådiga proposition ej kunnat oförändrad bifallas, måtte i underdånighet tillkännagifva, att Riksdagen för sin del beslutat följande:

Lag angående eganderätt till skrift.

1 Kap.

Om skydd mot eftertryck.

1 §.

Författare vare berättigad att, med andras uteslutande, låta genom tryck mångfaldiga sin skrift, ehvad den förut blifvit offentliggjord eller förefinnes endast i handskrift.

Till skrift hänföres i denna lag jemväl musikaliskt arbete, affattadt med noter eller annan teckenskrift, så ock naturvetenskaplig teckning, land- eller sjökarta, byggnadsritning eller annan dylik teckning eller afbildning, som ej är, efter sitt hufvudsakliga ändamål, att betrakta såsom konstverk.

2 §.

Den enligt 1 § författare tillerkända rätt innebär äfven rättighet för honom att, med andras uteslutande, låta genom tryck mångfaldiga sin skrift i öfversättning från en till annan munart af samma språk. Svenska, norska och danska anses i detta hänseende såsom olika munarter af samma språk.

3 §.

Skrift, som författare låter samtidigt utgifva på olika och å titelbladet uppgifna språk, varde ansedd såsom på hvartdera af dessa språk författad.

4 §.

Den, som öfversätter skrift till annat språk, hafve för sin öfversättning, der honom ej enligt denna lag är förbjudet att öfversättningen genom tryck utgifva, den författarerätt, som i 1 § är nämnd, en hvar obetaget att med enahanda rätt göra annan öfversättning af samma skrift.

5 §.

Utgifvare af periodisk skrift, så ock af skrift, som består af sjelfständiga bidrag från särskilde medarbetare, anses såsom skriftens författare, *dock utan rätt att till sådan skrift lemnad bidrag särskildt utgifva. Sedan ett år förflutit från det bidraget offentliggjordes, vare dess författare oförhindrad att sjelf utgifva detsamma.*

6 §.

Författare må sin omförmälda rätt med eller utan vilkor eller inskränkning öfverlåta på en eller flera. Gör han det ej, gånge den rätt vid författarens död öfver till hans rättsinnehafvare efter lag.

Den, som genom öfverlåtelse erhållit förlagsrätt till en skrift, må ej, utan uttryckligt medgifvande af författaren, utgifva mera än en upplaga och denna ej större än ett tusen exemplar.

7 §.

Författarerätt vare gällande under författarens lifstid och femtio år *efter hans död.* Der två eller flera gemensamt författat en skrift, som ej består af sjelfständiga bidrag från särskilda medarbetare, räknas dessa femtio år från den senast aflidne författarens död.

8 §.

För skrift, utgifven af vetenskapligt samfund eller annan förening, som utesluter personlig författarerätt, så ock för skrift, som utgifves först efter författarens död, njutes skydd mot eftertryck i femtio år från det skriften först utgafs. Lag samma vare om skrift af författare utan uppgifvet eller under diktadt namn; dock att, der författaren före utgången af femtionde året från det skriften först utgafs, gifver sig till känna antingen å titelbladet till ny upplaga eller genom anmälan i Justitie-departementet och tre gånger i allmänna tidningarna införd kungörelse, han då må njuta till godo den rätt, som i 7 § sägs.

9 §.

Utgifves en skrift i flera afdelningar med inbördes sammanhang; då skall den i 8 § nämnda skyddstid räknas från det år, den sista afdelningen utgafs. Har en afdelning utgifvits senare än tre år efter den närmast föregående, varde skyddstiden för den äldre af dessa afdelningar, så ock för tidigare, räknad från det år, den sista bland de äldre afdelningarna utgafs.

10 §.

Der ej i Tryckfrihetsförordningen eller denna lag annorledes är stadgadt, vare såsom eftertryck förbjudet att, utan vederbörandes tillåtelse, annans skrift i *dess* helhet eller delvis trycka så länge stadgad skyddstid derför ej förflutit. Ej varde eftertryck lofligt derföre, att oväsentliga ändringar, förkortningar eller tillägg vidtagas.

Såsom eftertryck anses jemväl, då utan tillåtelse öfversättning utgifves af annans otryckta skrift, eller öfversättning utgifves i strid mot 2 §, eller förläggare eller den, som tryckningsrätt till skrift å honom öfverlåtit, verkställer skriftens tryckning i strid mot förlagsaftalet.

11 §.

Förbudet mot eftertryck må ej utgöra hinder att vid författandet af nytt, i det väsentliga sjelfständigt arbete begagna tryckt skrift på det sätt, att ordagrant eller i sammandrag anföras delar deraf, som åberopas till bevis eller upptagas till granskning, belysning eller ytterligare bearbetning.

Icke heller må såsom eftertryck anses, att delar af tryckt skrift eller, der den är af ringa omfång, hela skriften intages i sådan, ur flera arbeten hemtad samling, som göres för att tjena till bruk vid Gudstjenst *eller vid den elementära undervisningen* i läsning, musik eller teckning *eller* till historisk framställning; *likasom ej heller att i musikaliskt arbete ord aftryckas såsom text.*

Då annans skrift sålunda begagnas, skall författaren uppgifvas, så framt hans namn finnes å skriften utsatt.

12 §.

Till eftertryck hänföres ej heller, att i periodisk skrift *intaga* ur annan sådan skrift hemtad uppsats; *dervid den nyttjade skriftens titel likväl skall uppgifvas. Vetenskapliga afhandlingar och vittra arbeten äfvensom andra uppsatser, så vida de äro af större omfång, må dock ej införas, om förbehåll mot eftertryck blifvit gjordt vid deras början.*

2 Kap.

Om begagnande af skrifter för skådebanan.

13 §.

Dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete må ej offentligen uppföras utan samtycke af författaren eller den, som enligt denna lag innehar författarens rätt; dock vare offentligt föredragande af sådant arbete tillåtet, der det sker utan utstyrsel för skådebanan.

Så framt ej annorledes är aftaladt, medför samtycke, som nämndt är, för den, som det erhållit, rätt att uppföra arbetet så ofta han för godt finner, men ej att någon rätt dertill på annan öfverlåta.

Arbetets egare vare, så vida ej annorlunda är aftaladt, icke förment att lemna slikt samtycke åt flere. Har egaren åt någon lemnat uteslutande rätt att uppföra arbetet, men denne under fem på hvarandra följande år ej deraf sig begagnat, är egaren oförhindrad att lemna samtycke äfven åt andra.

14 §.

Författares eller öfversättares *i detta kap. omförmälda rätt* gäller för hans lifstid *och fem år efter hans död.* Har författare eller öfversättare ej gifvit sig till känna, vare det, sedan fem år förflutit från det arbetet först uppfördes eller genom tryck offentliggjordes, en hvar tillåtet att samma arbete uppföra.

3 Kap.

Om påföljd af denna lags öfverträdande.

15 §.

Den, som gör sig skyldig till eftertryck, straffes med böter från och med tjugu till och med ett tusen kronor. Derjemte hafve han till målseganden förbrutit

upplagan och ersätte honom värdet af de exemplar deraf, som ej finnas i behåll, beräknadt efter boklådspriset för exemplar af den senast utgifna rättmätiga upplagan. Är arbete olagligt allenast till viss afskild del af det hela, skall hvad här är stadgadt tillämpas endast på denna del.

För den, som i strid mot *denna lag* uppför eller låter uppföra dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete, vare bot som ofvan är sagdt; och skall han i skadestånd till målseganden utgifva hela det belopp, som vid tillfället influtit, utan afdrag för kostnader eller för hvad af inkomsten kan belöpa på annat stycke, som vid samma tillfälle blifvit uppfördt.

Kunna nu sagda grunder för beräkning af skada genom eftertryck eller uppförande af dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete icke följas, varde skadeståndet bestämdt efter annan grund, som pröfvas skälig. Lägsta belopp, hvartill skadestånd må sättas, vare femtio kronor.

16 §.

Alla uteslutande för den olofliga tryckningen af en skrift användbara materialier, såsom stereotyp- och andra plåtar samt formar, så ock för olofligt uppförande af dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete gjorda afskrifter skola tagas i beslag; och varde, der ej parterna annorlunda öfverenskomma, med det i beslag tagna så förfaret, att missbruk dermed ej kan ske.

17 §.

För underlåtenhet att, på sätt i 11 och 12 §§ stadgas, uppgifva författares namn eller titeln å periodisk skrift, vare straffet böter, högst ett hundra kronor.

18 §.

Hvad nu är stadgadt angående straff, skadestånd och egendoms förlust, gälle ock i tillämpliga delar för den, som, med vetskap om ett arbetes olaglighet, det till salu håller eller i riket till försäljning inför.

4 Kap.

Allmänna bestämmelser.

19 §.

Denna lag tillämpas på skrift af svensk medborgare; och *anses skrift, som utan uppgifvet eller under diktadt författarenamn blifvit af svensk förläggare utgifven, vara af svensk medborgare författad, derest ej annat förhållande ådagalägges.* Lagens

bestämmelser kunna, under förutsättning af ömsesidighet, af Konungen förklaras delvis eller helt och hållet gälla äfven för annat lands medborgares skrifter.

20 §.

Eges skrift af flera, skall samtycke, som erfordras för att tryckning eller offentligt uppförande lagligen må ske, lemnas af en hvar bland dem; dock vare i fråga om musikaliskt-dramatiskt arbete tillfyllestgörande att, då texten är det hufvudsakliga, samtycke lemnas af dennes författare och, i motsatt fall, af tonsättaren.

21 §.

Vid tillämpning af de i 5, 7, 8, 9, 13 och 14 §§ gifna tidsbestämmelser inberäknas icke det kalenderår, under hvars lopp det förhållande inträffat, med afseende hvarå bestämmelsen meddelats.

22 §.

Ej må författares i denna lag stadgade rätt i afseende å skrift, som otryckt finnes i författarens, hans enkas eller arfvingars ego, för gäld i mät tagas eller vid konkurs till borgenärer öfvergå.

23 §.

Förbrytelse mot denna lag må ej åtalas af annan än målsegande.

24 §.

Härigenom upphäfvas förordningarna den 20 Juli 1855, angående förbud mot offentligt uppförande utan egarens tillstånd af dramatiskt eller för skådeplatsen författadt musikaliskt arbete, samt den 20 Mars 1876, angående eganderätt till skrift; och tillämpas denna lag på redan offentliggjorda arbeten; dock att *den i 7 § stadgade skyddstid för skrift, hvars författare aflidit före den dag, då lagen blifver gällande, från den dag beräknas, samt att lagen i öfrigt icke verkar inskränkning i den rätt, som blifvit enligt äldre lag förvärfvad.* Ej heller må hvad i 2 kap. af denna lag är stadgadt ega tillämpning å dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete, som blifvit offentligen uppfördt innan förordningen den 20 Juli 1855 trädde i kraft.

Stockholm den 12 Maj 1877.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Reservationer:

af Herr *Grefve Sparre:* mot Utskottets förslag till sammanjemkning af Kamrarnes beslut i afseende å 19 §, för hvilken § han ansett den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse böra antagas.

af Herr *Ribbing:* dels emot 11 §, så vidt genom densamma stadgas att *hel* skrift må utan författares tillstånd i samlingsverk intagas, dels ock emot den af Utskottet föreslagna lydelse för 19 §.

af Herr *Philipsson:* "Enär det af Utskottet i 11 § föreslagna uttryck: "den elementära undervisningen" innefattar en alldeles för stor begränsning förnämligast i afseende å undervisningen i *läsning*, så har jag icke kunnat biträda Utskottets förslag till förändrad redaktion.

Till förekommande af misstydning har jag ansett 24 § böra erhålla följande lydelse: "Härigenom upphäfvas — — — då lagen blifver gällande, *derest icke egande-rätten till skriften redan då, enligt äldre lag upphört*, från den dag beräknas, samt att — — — träda i kraft."

af Herr *Torpadie*, som instämt i den af Herr Ribbing mot 11 § framstälda anmärkning.

N:o 38.

Ankom till Riksd. Kansli d. 12 Maj 1877, kl. 12 mid.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner om ändring af 58 § i Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 Mars 1862.

Enligt Art. II i nu gällande bevillningsförordning skall, med vissa bestämda undantag, bevillning till statsverket erläggas, för jordbruksfastighet med 3 öre och för all annan fastighet med 5 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens taxeringsvärde samt för uppskattad inkomst af kapital och arbete med en procent af behållna inkomstbeloppet.